

Redovisningskonsultexamen november 2018

Konsultexamen är indelad i två delprov på vardera 40 poäng, Allmänna konsultfrågor och Praktikfall. Nedan framgår frågorna följt av en rättningsmall.

Frågor

Delprov 1 Allmänna konsultfrågor

Delprov 1 – Fråga 1 (6 p)

Din kund Fina Färger AB ägs av Stina, Albert och Emma. De äger lika stor andel var i företaget.

Stina och Albert är ordinarie ledamöter i styrelsen tillsammans med Alberts pappa. Stinas pappa är suppleant. I vilka situationer har du möjlighet att lämna ut den information som efterfrågas. Svara med Ja eller Nej samt motivera ditt svar.

- a) Emma hör av sig till dig och vill titta på bokföringen. Företagets kostnader för marknadsföring har blivit väldigt stor och Emma vill veta varför. Får Emma ta del av bokföringen?
- b) Stina, Albert och Alberts pappa hör gemensamt av sig till dig och vill att du skickar balans- och resultatrapporter från senaste avstämningen med fördjupad information om kostnaden för marknadsföring inför nästa veckas styrelsemöte. Skickar du rapporterna till dem?
- c) Företagets revisor hör av sig till dig och ber om senaste månadsrapporten samt vill få tillgång till räkenskapsårets bokföring. Kan du skicka revisorn rapport och SIE-fil?

Delprov 1 – Fråga 2 (4 p)

Du har träffat Angelica som ska starta ett eget företag inom reklam och marknadsföring. Hon har funderat på olika företagsformer. Eftersom hon är ensam att starta sitt företag har hon kommit fram till att det är en enskild firma eller ett aktiebolag hon ska starta. Hon har ett startkapital på 50 tkr då hon anser att även om den enskilda firman inte kräver något aktiekapital som aktiebolaget gör måste hon ändå ha pengar till uppstarten.

Utöver kravet på 50 tkr i aktiekapital, som krävs i ett aktiebolag, vilka andra skillnader mellan företagsformerna bör du informera Angelica om innan hon bestämmer sig? Ange fyra andra skillnader.

Delprov 1 – Fråga 3 (9 p)

Anna bildade sitt eget AB 1 december 2016. Hon betalade 50 000 kr för sina aktier som också är företagets aktiekapital. Hon är ensam ägare till företaget. Hon är tacksam för att du hjälper henne med redovisningen. Någon revisor har hon inte valt. Anna är enda anställda i sitt företag. Företaget gick mycket bra under sitt första år, som avslutades 2017-12-31. Anna kunde ta den lön hon ville, 690 000 kr i bruttolön, utbetald under 2017. Företaget visade en vinst efter skatt på 730 000 kr. Hela vinsten balanserades vidare till 2018.

Bolagets lönsamma utveckling fortsätter under 2018. Resultatrapporten per 2018-08-31 visar en vinst som uppgår till 500 000 kr. Anna har under sommaren funderat på att ta en utdelning från sitt företag.

a) Ange vilka förutsättningar som ska vara uppfyllda samt vilken formalia som behöver upprättas för att det ska vara möjligt för Anna att besluta om en utdelning i september 2018. (5 p)

b) Anna har hört att utdelning ger en lägre beskattning än lön. Du berättar för henne att skatten på utdelning i dagsläget kan bli 20%. Hur stort utdelningsbeloppet kan bli till den låga skatten beräknas på två sätt. Ange vilka dessa två sätt är och beskriv med vilka värden/poster beräkningen görs för respektive beräkningssätt. (4 p).

Delprov 1 – Fråga 4 (6 p)

Du arbetar som auktoriserad redovisningskonsult på en redovisningsbyrå och har varit på möte och träffat Niklas. Han har ett snickeri med 5 anställda. Hittills har han gjort sin bokföring själv men nu vill han fokusera mer på sina snickerier och ber om din hjälp. Han vill att du gör all bokföring, fixar löner och hjälper honom med utbetalningar av både fakturor och löner. Han vill också ha hjälp med bokslut och årsredovisning.

Innan ett uppdragsavtal upprättas finns det områden som du behöver ta ställning till. Ange vad du gör, varför och hur du dokumenterar.

Delprov 1 – Fråga 5 (2 p)

Bertil är konsult inom rekrytering och bemanning. Han arbetar i sitt eget AB och verksamheten är momspliktig med 25% moms. Det blir mycket resor i Sverige eftersom intervjuer görs över hela landet. Redovisningen innehåller därför en del olika resekostnader som t ex tåg, taxi, hotell och egen (privat) bil. När det blir resor med egna bilen betalar han ut schablonbeloppet till sig, som för 2018 är 18,50 kr per mil. Alla resekostnader faktureras slutligen till kunden.

Bertil håller på att skriva en faktura som före moms uppgår till 25 000 kr. Fakturan innehåller följande delposter;

Milersättning, 1 150 kr
Tågbiljett inom Sverige, 3 850 kr
Hotellkostnad i Sverige, 5 000 kr
Arvode för genomförda intervjuer 15 000 kr

Vilken eller vilka momssatser blir aktuella att använda när han ska fakturera sin kund? Ange procentsats/er för moms, korrekt belopp för momsen och motivera ditt svar.

Delprov 1 – Fråga 6 (4 p)

Du har ett uppdrag att göra bokslut samt upprätta årsredovisning till din nya kund Marits kläder AB. Företaget omsätter 20 mkr och har 3 anställda. Bokslutsdag är 2018-08-31.

Marit gör själv sin bokföring under året. Under bokslutsarbetet får du problem med momsavstämningen. Bolaget redovisar sin moms per månad. Momsskulden 2018-08-31 stämmer inte med vad som deklarerats i september och oktober.

Du går vidare i din analys och konstaterar att momsavvikelsen är hänförlig till inlämnade momsdeklarationer i början av räkenskapsåret. Du tar upp frågan med Marit som berättar att hon ofta är sen med att göra sin bokföring. Hon medger att hon ibland fyllt i momsdeklarationen med uppskattade belopp och sedan gjort bokföringen i efterhand, ibland för ett helt kvartal samtidigt.

Hur hanterar du informationen du nu fått av Marit? Motivera ditt svar genom att beskriva vad du behöver vidta för åtgärder.

Delprov 1 – Fråga 7 (3 p)

En av dina kunder har några frågor avseende arkivering av räkenskapsinformation.

a) Vi har övergått till att ta en bild av våra inköpskvitton. Vi använder bilden i bokföringen. Bilden finns sparad "i huvudboken". När bilden finns i bokföringen, kan vi då kasta papperskvittot vi fick när inköpet gjordes? Svara med Ja eller Nej.

b) Vi har bokslut 31 augusti 2018. Det har blivit mycket pärmar i arkivet under företagets 25 år. Vi tänker därför slänga en del vid räkenskapsårets slut. För vilken tidsperiod kan vi inte kasta företagets räkenskapsinformation?

c) Vi skapar våra kundfakturor på datorn i en skrivmall. Fakturorna finns sparade i en pdf fil som vi skickar per mejl till kunderna. Kan vi låta bli att skriva ut en faktura och spara åt oss själva? Svara Ja eller Nej och motivera kort ditt svar.

Delprov 1 – Fråga 8 (6 p)

Lådan AB vill ha din hjälp räkna ut lagervärdet som ska redovisas i bokslutet 2018-12-31. Företaget följer K2, BFNAR 2016:10. De har inventerat sitt lager enligt följande lagerlista:

Vara	Antal	Anskaffn.värde/st	Frakt/st	Indirekta Kostn/st
Stor låda	600	200	10	20
Liten låda	350	150	5	15
Brun låda	850	350	20	35
Röd låda	500	400	20	40

Försäljningspriset exkl moms fr o m 2018-12-27 har sjunkit p g a förändrade marknadsvillkor och är nu följande:

Stor låda: 360 kr
 Liten låda: 240 kr
 Brun låda: 312 kr
 Röd låda: 480 kr

Beräkna lagrets skattemässigt lägsta tillättna värde. Visa dina beräkningar för alla alternativ du prövar. Motivera ditt svar.

Delprov 2 – Praktikfall

Förutsättningar

Mikael Lind bedriver restaurangverksamhet i sitt bolag Michelin AB. Information om företaget finner du i utkast till årsredovisning för 2017 [här](#).

Annan viktig information

Bolaget äger fastigheten där restaurangen drivs. Fastigheten skrivs skattemässigt av med 2% per år och har 2017 ett taxeringsvärde på 25 mkr. När fastigheten köptes var taxeringsvärdet på marken 0 kr, dvs hela taxeringsvärdet var vid förvärvet hänförligt till byggnaden. Därmed avser hela anskaffningsvärdet Byggnad. Bokfört värde för Mark avser en uppskrivning. Fastighetens beräknade livslängd är 50 år.

2016 tecknade bolaget en kapitalförsäkring. Samtidigt tecknades ett avtal avseende en direktpension. Värdet av pensionen är beroende av värdet på kapitalförsäkringen. Kapitalförsäkringen täcker enligt försäkringsvillkoren inte särskild löneskatt för pensionen.

Delprov 2 – Fråga 1 (8 p)

Läs igenom det utkast till årsredovisning du har fått för år 2017. Ta hänsyn till den information du har fått och kommentera företagets utveckling avseende resultat, ställning och likviditet. Finns det t ex områden som är viktiga för företagsledningen att vara uppmärksam på? Ange fyra områden.

Delprov 2 – Fråga 2 (9 p)

Mikael funderar på att för innevarande år, 2017, byta redovisningsprincip från K3 till K2. Han vill veta hur det i så fall påverkar resultatet för 2017 och det utgående egna kapitalet för 2017. Det finns fyra poster i balansräkningen som behöver justeras vid en konvertering, eftersom redovisningen för dessa poster ser olika ut i K2 respektive K3 normeringen. En av dessa fyra poster är Övriga avsättningar som innehåller särskild löneskatt avseende pensionsavsättningen. Den ska enligt K3 beräknas på marknadsvärdet men enligt K2 görs beräkningen på anskaffningsvärdet för pensionsavsättningen. Vilka är de övriga tre posterna? Motivera ditt svar genom att ange vad skillnaden är mellan K3 och K2 för de poster du anger.

Delprov 2 – Fråga 3 (6 p)

Posten Övriga avsättningar, som nämns i föregående fråga, ska vid konverteringen justeras
 Debet Övriga avsättningar 243 tkr,
 Kredit Personalkostnader 122 tkr
 Kredit Balanserat resultat 121 tkr

Visa på motsvarande sätt hur de poster du angett ovan (Delprov 2 - Fråga 2) ska justeras vid övergången till K2.

Delprov 2 – Fråga 4 (3 p)

Sammanställ hur resultatet förändras vid konverteringen. Ange i ditt svar vad som ska ersätta frågetecknen i tabellen enligt nedan, där vi har börjat med resultatpåverkan för Övriga avsättningar. Ange även det nya resultatet efter utförd konvertering.

Resultat enligt K3 årsredovisning	-515
Övriga avsättningar	+122
?	?
?	?
?	?
=Nytt resultat enligt K2	?

Delprov 2 – Fråga 5 (2 p)

Sammanställ hur eget kapital förändras efter konverteringen. Ange i ditt svar vad som ska ersätta frågetecknen i tabellen enligt nedan, där vi har börjat med Övriga avsättningar. Ange även beloppet för omräknat eget kapital efter utförd konvertering.

Eget kapital enligt K3 årsredovisning	4 135
Övriga avsättningar	+121
?	?
?	?
=Nytt eget kapital enligt K2	?

Delprov 2 – Fråga 6 (10 p)

Vilka övriga justeringar anser du behöver göras i årsredovisningen vid en konvertering från K3 till K2?

Delprov 2 – Fråga 7 (2 p)

Under vilka förutsättningar kan ett företag byta regelverk från K3 till K2? Hänvisa till lag eller normering i ditt svar.

Rättningsmall

Delprov 1 – Allmänna konsultfrågor

Delprov 1 – Fråga 1

- a) Nej, ägare som inte finns i styrelsen är utomstående. Ja om det finns en skriftlig överenskommelse med uppdragsgivaren att konsulten får lämna ut information till enskilda ägare
- b) Ja, eftersom de gemensamt ingår i styrelse.
- c) Ja om det framgår av uppdragsavtalet, Nej om det inte finns överenskommelse med uppdragsgivare.

Delprov 1 – Fråga 2

Exempel på svar;

- Ägarens lön beskattas olika.
- I ett AB ges möjlighet till utdelning med en lägre beskattning än lön.
- I ett AB finns fler möjligheter till löneförmåner (friskvård)
- Skillnader i regler om ansvar vid tex kapitalbrist
- Ett AB behöver en styrelse, inget krav på styrelse i enskild firma.
- Olika regler om räntefördelning/ränta på inlånat kapital
- Lättare att särskilja privata ekonomin i ett AB.
- Möjlighet till annat räkenskapsår än kalenderår i AB.
- Egenavgifter som redovisas i inkomstdeklaration istället för arbetsgivaravgift som deklarerar varje månad.
- Större möjlighet att ta in fler ägare i ett AB om verksamheten ska utökas
- AB kan ha EUR som redovisningsvaluta istället för SEK.
- I en nystartad enskild firma finns möjlighet till visst skattemässigt avdrag från inkomst av tjänst under en begränsad tid.
- Skillnader i skatteregler vid försäljning/avveckling av verksamheten
- Årsredovisningen offentlig för AB vilket inte bokslut för enskild firma är.

Delprov 1 – Fråga 3

- a) Utdelningsbara medel måste finnas i senast fastställa årsredovisning, dvs 2017.
Beslut ska fattas på extra bolagsstämma med protokoll.
Styrelsens redogörelse ska finnas.
Registrering ska göras hos Bolagsverket behöver göras.
Aktierna ska vara ägda vid årets ingång.
- b) Med en schablon enligt förenklingsregeln – ett fastställt belopp varje år, 2,75% av inkomstbasbeloppet. Till detta adderas uppräknat sparat gränobelopp som inte tagits ut ett tidigare år.

Enligt huvudregeln – beräkningen görs med tre delar;
Procent av omkostnadsbeloppet (anskaffningsvärdet) + ett lönebaserat underlag som är beroende av det egna löneuttaget. Till detta adderas uppräknat sparat gränobelopp som inte tagits ut ett tidigare år. Lönebaserat utrymme kan bara användas om ägaren äger minst 4% av aktierna i företaget.

Delprov 1 – Fråga 4

Innan uppdragsacceptans utförs kontroller för att bedöma grundläggande förutsättningar för att kunna utföra uppdraget. Kontrollen ska omfatta bedömning av

- att det finns tid (resurs)
- att det finns kompetens
- att konsulten kan uppfylla uppdragsgivarens önskemål
- att det finns förutsättningar för att följa lagar och regler
- insamling av uppgifter om uppdragsgivarens verksamhet/skaffa sig en förståelse för verksamheten (kundkännedom)

Kontroll ska göras avseende

- att motparten är behörig att företräda aktuellt bolag
- motpartens identitet
- andra kontroller påkallade av lag

Dokumentationen ska bestå av konsultens analys, genomförda kontroller och bedömning/slutsats inför beslut att anta det nya uppdraget. Kopia av motpartens identitetshandling och företagets registreringsbevis är exempel på handlingar som ska finnas i dokumentationen.

Delprov 1 – Fråga 5

Alla kostnader som konsulten har för att utföra sin tjänst ingår i beskattningsunderlaget för moms. Det innebär att det ska vara 25% moms på hela fakturans belopp, $25\,000 \cdot 25\% = 6\,250$

Delprov 1 – Fråga 6

Information som behöver lämnas till kunden;

- BFLs krav på tidpunkten för bokföringen.
- Lämnad momsdeklaration ska stämma överens med upprättad bokföring.
- Konsekvenser om lagar och regler inte följs
- Rättelser av momsdeklarationer som behöver göras hos Skatteverket

lakttagelser och den information jag lämnat till kunden samt kundens återkoppling ska dokumenteras.

Delprov 1 – Fråga 7

- a) Nej
- b) Företaget behöver spara räkenskapsmaterial för räkenskapsår som börjar 2010-09-01 eller senare. År 2010/11 ska sparas tom 2018-12-31, dvs 7 år efter det kalender år då räkenskapsåret avslutades.
- c) Ja. Räkenskapsinformation ska bevaras i det skick det fick när det sammanställdes. Räkenskapsinformationen är sammanställd när den fått den form i vilken den är avsedd att presenteras i företaget. Förutsatt att det skapas en fil där informationen inte går att ändra, tex en pdf fil, kan denna användas som företagets presentation och någon pappersutskrift behövs inte.

Delprov 1 – Fråga 8

Varulager värdera till lägsta värdets princip, post för post. Varulager får även tas upp till 97% av det sammanlagda anskaffningsvärdet.

Anskaffningsvärdet för köpta varor beräknas inköpspris + direkta kostnader (frakt) * antal artiklar i lager.

	Anskaffningsvärde
Stor låda	126 000
Liten låda	54 250
Brun låda	314 500
Röd låda	<u>210 000</u>
Summa anskaffningsvärde	704 750

Nettoförsäljningspriset beräknas försäljningspris exkl moms * antal artiklar i lager

	Nettoförsäljningspris
Stor låda	216 000
Liten låda	84 000
Brun låda	265 200
Röd låda	240 000

97% av det sammanlagda anskaffningsvärdet = 683 608 kr

Lägsta värdet för lagret uppgår till

	Lägsta
Stor låda	126 000
Liten låda	54 250
Brun låda	265 200
Röd låda	<u>210 000</u>
Summa	655 450

Delprov 2 – Praktikfall

Delprov 2 – Fråga 1

Exempel på områden att kommentera;

- Förändrad omsättning mot fg år vilket troligen beror på att restaurangen höll stängt under en period under 2016.
- Bruttovinst har ökat mellan 2016 och 2017 och är i nivå med tidigare år vilket kan bero på att de förhandlat om bra inköspriser eller har ökat prissättning till kunderna.
- Soliditeten är låg. Finns det någon åtgärdsplan? Företaget bör göra en budget för att säkerställa att likviditeten är tillräcklig.
- Kassalikviditeten låg. Kortfristiga skulder väsentligt högre än kortfristiga likvida tillgångar. Hur ser budgeten ut för att kunna betala sina skulder? Finns likviditetsbudget?
- Negativa avkastningstal tyder på att verksamheten inte bär sina kostnader och bör se över prissättning, inköspriser och personalkostnader för att vända trenden. Omförhandla med leverantörer ex på åtgärd. Att bruttovinsten ökar från 2016 till 2017 ser inte ut att vara tillräcklig åtgärd.
- Nyttjas hela fastigheten eller finns det möjlighet att hyra ut?
- Utan uppskrivningsfonden hade kapitalet varit förbrukat
- Hög skuldsättningsgrad. Nygjorda har finansierats genom olika lån. Även om det är viktigt att satsa så behöver företaget vara försiktig med investeringar när man inte själv har likviditet.
- Andel kundfordringar i relation till omsättningen har ökat vilket tyder på sämre betalningsförmåga/vilja hos kunderna.
- Negativt rörelseresultat trots en ökad omsättning är en indikation på att det behöver tas fram en åtgärdsplan/budget/uppföljning.

Delprov 2 – Fråga 2

Egenupparbetade immateriella tillgångar - får ej tas upp i K2. Dessa behöver bokas bort från BR mot kostnad under övriga externa kostnader.

Byggnad och mark – uppskrivning endast tillåten upp till taxeringsvärde i K2 dock sker ingen korrigerings av uppskrivningar som gjorts på byggnader och mark tidigare år utan behålls så länge tillgången finns kvar (20.5).

Avskrivning i K2 följer nyttjandeperiod alternativt lättnadsregeln skattemässig avskrivning. I detta fallet innebär det 50 år utifrån båda perspektiven vilket innebär att årets avskrivningar behöver minska med 200 tkr. K2 tillåter inte uppdelning i olika komponenter utan fastigheten ska se som en enhet.

Uppskjutna skattefordringar – får ej tas upp i K2, bokas bort från BR och RR.

Delprov 2 – Fråga 3

Egenupparbetade immateriella

Kontering

Debet, Övriga externa kostnader, 1 000 tkr

Kredit, Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar, 100 tkr

Kredit, Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande, 900 tkr

Byggnader och mark

Kontering

Debet, Byggnader och mark, 200 tkr

Kredit, Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar, 200 tkr

Uppskjuten skattefordran

Kontering (skillnad skatte- och bokföringsmässig avskrivning)

Debet, Skatt på årets resultat, 44 tkr

Debet, Balanserat resultat, 396 tkr

Kredit, Uppskjuten skattefordran, 440 tkr

Kontering (underskottsavdrag)

Debet, Balanserat resultat, 2 865 tkr

Kredit, Uppskjuten skattefordran, 2 732 tkr

Kredit, Skatt på årets resultat, 133 tkr

Delprov 2 – Fråga 4

Årets resultat K3 -515 tkr
Förändring avsättning löneskatt +122 tkr
Förändring immateriella -900 tkr
Förändring avskrivningar byggnader +200 tkr
Förändring uppskjuten skatt +89 tkr
Årets resultat K2 -1 005 tkr

Delprov 2 – Fråga 5

Eget kapital K3 4 135 tkr
Förändring avsättning löneskatt +121
Förändring uppskjuten skatt -3 261 tkr
Förändring årets resultat -490 tkr
Eget kapital K2 505

Delprov 2 – Fråga 6

Vid övergång till K2 kan man hämta stöd i BFNAR 2016:10, kap 20 – Särskilda regler första gången årsredovisningen upprättas enligt K2.

I 20.8 framgår att det är frivilligt att räkna om jämförelsetalen. Väljer man att inte räkna om ska årsredovisningen för det närmsta förgående räkenskapsåret lämnas som bilaga till årsredovisningen.

Förvaltningsberättelse - Tvingande nyckeltal är nettoomsättning, resultat efter finansiella poster och soliditet. Övriga nyckeltal är frivilliga - Förklara fluktuation i nettoomsättning under flerårsjämförelsen då den fluktuerar mer än 30%

Kassaflöde - Är frivilligt att lämna

Redovisningsprinciper - Ändra laghänvisning i principerna till BFNAR 2016:10. Endast principer för avskrivningstider behöver anges, övrig text kan tas bort. Byte av princip behöver anges.

Noter - Ta bort flertalet noter som ej krävs enligt K2, Noter till RR; upplysningar om anställda ska endast innehålla information om medeltalet anställda. Noter till BR som ska finnas kvar; anläggningstillgångar, uppskrivningsfond, långfristiga skulder, ställda säkerheter och eventalförpliktelser.

Det är tillåtet att ha med fler noter än vad K2 kräver om uppdragsgivaren vill det, tex checkräkningskrediten.

Delprov 2 – Fråga 7

Ett företag får enligt BFNAR 2012:4 byta från K3 till K2, givet att förutsättningar för att få tillämpa K2 är uppfyllda. Särskilda skäl krävs om företaget tidigare tillämpat K2.